

tako-le: Občina v bližini je imela staro, nerabno brizgalnico za požare, katero jim je odstopila. Brizgalnico so vojaki zavlekli na viden kraj ter jo postavili kot „kanon“ proti Italijanom. In res! Italijanska artilerija je nastopila ter začela strahovito streljati proti nevarnemu „kanonu“. In če brizgalnica že ni popolnoma razbita, streljajo na njo še danes.

60 Hrvatov proti 5000 Italijanom.

Vrli Hrvatje so v borbi, ki jo bije Avstrija z mnogoštevilnimi sovražniki, poleg Slovencev dika in ponos naše domovine. Kako junaško se bore naši južni bratje z verolomnimi Italijani, spričuje tudi dopisnica, ki jo je pisal poročnik Vladimir Markovič svojemu očetu v Grabovem in ki jo je objavil dalmatinski list „Jedinstvo“.

Dopisnica se glasi:

„Dragi oče! Jaz sem hvala Bogu zdrav in dobro se mi godi, kar želim tudi Vam vsem iz srca. Ali ste morda slišali in brali, da sem imel veliko srečo na bojišču. Dne 5. junija sem bil s 60 Dalmatinci poslan proti Italijanom. Okoli polnoči me je obklopile 5000 Italijanov. Posrečilo se mi je vse Italijane razgnati, krog 300 pa ubiti in raniti.

Celo noč sem se z njimi boril, nato pa sem se s 5 ujetniki vrnil k svojemu bataljonu. Tam sem prejel veliko pohvalo in predlagan sem za visoko odlikovanje. Morda boste tudi v časnikih kaj brali o meni.“

Viktor Emanuel hrepeni po Trstu.

Italijanski list „Secolo“ poroča, da je kralj Viktor Emanuel nedavno stopil na višino Il Campanille pri Tržiču, odkoder se vidi Trst. Kralj je povabil ministrskega predsednika Salandra in generalštabnega načelnika Kažornjo, naj grčsta z njim na višino. Kralj je rekel: „Pojdita z menoj, da bosta videla Trst.“

Italijanski kralj komaj ušel smrti.

„United Press“ poroča iz Milana: Italijanski kralj se je ob tirolski meji tako približal bojni črti, da je komaj ušel smrti. Neka avstrijska granata se je namreč razpočila komaj 50 metrov proč od kralja in je daleč okrog vse posula z drobeli. Kralj ni bil ranjen.

Oprema laških vojakov.

Laški vojaki imajo zelo dobro podkovane čevlje. Njihove čepice imajo spredaj obliko spalne čepice, so

zelo prostorne, izdelane pa iz zelo slabega materiala. Kroglice pušk so podobne ruskim kroglicam. Vojaki imajo lahke nahrbtnike, udobne pelerine, termosteklenice iz lesa. Vsak ima svetilko, da jo pri ponočnih napadih natakne na orožje; ali te svetilke so težke in nepraktične. Orodje za kopanje zemlje je tudi težko in nepraktično. Vsak mož ima v torbi rdeče vino, sir, kruh in konzerve. Izvzemši alpince in bersagliere, so laške čete slabe in strahopetne. Njihovi napadi se pričenjajo s poveljem „avanti“ (naprej), ali to povelje se pri prvih težkih ranah spremeni v „aiuto“ (na pomoč). Njihovo topništvo je dobro, kroglice so izdelane v Creuzotovi tovarni na Francoskem. Največ topov je kalibra 6%, imajo jih pa tudi zelo veliko kalibra 15. Municejo izredno tratijo. Čeprav se še toliko trudijo, da se na pobočjih maskirajo, se jim to ne posreči, in tako si nasprotniki gledajo oči v oči. Na najmanjše znamenje streljajo po cele ure.

Kako se obnašajo Italijani.

Italijanski ujetniki, ki jih polovijo naši vojaki, kažejo skrajno veliko potrptost in strah, ki se bere prav razločno na obrazu vsakega ujetega Italijana. Mlad ujet italijanski vojak vprašan, zakaj se obnaša tako plaho in bojazljivo, je odgovoril, da se bojijo ujeti italijanski vojaki, češ, avstrijski vojaki jih bodo ustrelili, kajti italijanski častniki so jim pravili, da bodo Avstrijci postopali z vsakim ujetim italijanskim vojakom kakor z izdajalcem in da čaka vsakega ujetega italijanskega vojaka gotova smrt. Vrhutega se še pa bojijo, da jih bodo trpinčili, zlasti o Hrvatih se govori, da trpinčijo ujetnike, jih pražijo, jim iztrgajo jezik in oči i. t. d.

Čeprav ta izpoved ujetega italijanskega vojaka jasno prida, da se smatrajo italijanski častniki za izdajce, je vendar zelo čudno, da se še niti črnogorski kraljici Jelci ni posrečilo spremeniti naziranja o Hrvatih, ko vendar Hrvati glede omike in izobrazbe visoko nadkriljujejo Črnogorce, ali pa mara še vedno pretresa kosti novodobnih Italijanov strah pred nekdanjimi graničarji iz Banovice in Lika kljub temu, da je že preteklo od tiste dobe več kakor pol stoletja. Nekateri ujeti italijanski vojaki so napravili zelo neprijeten utis, ker so v slabi hrvaščini, slovenščini ali nemščini zatrjevali, da se jih je prisililo v vojaško službo in za vojsko in so se udali našim vojakom prostovoljno kot prijatelji Avstrije, pri čemur so zelo hvalili disciplino naših vojakov v primeri z ono italijanskih vojakov. Obnašanje Italijanov je torej v celoti in v obče prav neodkrito.

Proti Rusom na vsej črti napredujemo. — Pri Krasniku prodrli rusko črto. — Rusi se umikajo proti severu. — Naši na poti proti Lublinu in Ivangorodu. — Na Dnjestrju samo artilerijski boji.

Maribor, 7. julija.

Na bojišču proti Rusom koraka naša in zavezniška armada od zmage do zmage. Naša bojna črta se sedaj razteza od ruskega mesta Chotin v Besarabiji, ob Dnjestrju, Zloti Lipi in Bugu, do Krylowa, kjer zapusti reko Bug, potem mimo mest Zamosz, Tarnogora-Izbica, Krasnik, Jozefow (ob Visli) do mesta Ilza (južno od Varšave), kjer se začnejo naši strelski jarki, v katerih smo prezimili.

Posamezne armade stojijo sledeče:

Južno od Dnjestra stoji armada generala Pflanzer-Baltina na straži. Na tem prostoru in dalje v Bukovini se borijo tudi naši domači polki. Zadnje dni so Rusi ob Dnjestrju začeli znova obstreljevati naše postojanke z hudim artilerijskim ognjem.

Linsingenova armada je pregnala Ruse z zahodnega brega Zlote-Lipe (pritok Dnjestra, teče izhodno od Lvova) in se tam močno utaborila.

Böhm-Ermolijeva armada stoji ob Gnili-Lipi in gornjem toku reke Bug, to je od Przemyslanyja do Kristanopola ob avstrijsko-ruski meji.

Mackensenova armada stoji deloma ob reki Bug in se (severoizhodno od Lvova) pri mestu Krylow (ob Bugu na ruskih tleh) zaobrne proti zahodu. Pri Krylowu so se Rusi umaknili na izhodni breg, mesto pa zažgali.

Armada nadvojvode Jožef Ferdinanda, ki stoji zahodno od Mackensenove, je prodrila severno od Lvova že daleč v rusko okrožje Lublin. Prekoračila je reko Tanew, potok Por, goraji tok rek Wieprz in reko Wyszica. Zasedla je važna mesta Zamosz in Krasnik ter je pri mestu Tarnogora ob Wieprzu zabila močno zagozdo v rusko fronto.

Pri Krasniku se je razvila velika bitka, ki se je končala z našo zmago. Ko smo prodrli rusko

bojno vrsto na dveh krajih, se je umaknila vsa ruska armada. V dveh dneh je na tem prostoru prišlo na 20.000 Rusov v naše ujetništvo.

Na zahodnem bregu Visle, v ozemlju severno od Kielec, se bori armada generala Woyrscha, ki potiska Ruse proti trdnjavi Ivangorod.

Ako bo napredovalo naše protiranje tudi še v bodoče tako gladko kot dosedaj, je mogoče, da bodo naše armade v kratkem času stale pred Lublinom in Ivangorodom ter bodo tudi od izhoda ogroževale — Varšavo!

Junaški Slovenci stražijo Bukovino.

Vojni poročevalec nemške „Tagespost“ piše: Južno od Dnjestra zvesto straži Pflanzerjeva armada. Hrabrost in v neštevilnih bojih preizkušeno junaštvo Kranjcev, Korošcev in Štajercev nam jamči, da ne bo noben Rus več stopil na bukovinska tla.

Narednik Anton Sterle pa piše ljubljanskemu „Slovenec“: Najbrže boste že vedeli, da se je za bregove Dnjestra in njega prehode v zadnjem času bojevalo tudi veliko slovenskih fantov. Kar so naši ljudje tu pokazali, je vredno, da se šteje med najdrzejše junaške čine avstrijske armade. Rus je kazal tu hud odpor, toda naši „železni“ so si znali tudi točas pomagati. Za spomin pa, kdaj da je bežal čez mogočne valove Dnjestra, je pustil tuintam komu luknjico v životu. Večina teh nas je sedaj v krasnem sedmograškem mestu Kolozsvar. Od Slovencev smo tu samo fantje .. pešpolka in .. lavskega bataljona.

Hudi artilerijski boji ob Dnjestrju.

Rusi napadajo na celi bojni črti ob Dnjestrju notri do besarabske meje z zelo številno močjo. Toda naše čete so odbile brez izjeme vse ruske sunke ter so sovražniku prizadale težke izgube. Pomanjkanje pušk v ruski infanteriji postaja od dne do dne hujše. Na tej bojni črti nimajo ruske rezerve nobenih pušk. Le kadar napravijo naskok, vzamejo puške svojim padlim tovarišem. Nasprotno je opažati pri Rusih na tem ozemlju zelo živahno artilerijsko

delovanje in gibanje, ki pa je bilo dosedaj brezuspešno.

Kako bo dalje.

Načrti naših armad proti Rusiji so nam prikriti. Mi le vemo, da naše čete zmagovito napredujejo. Toda kam? Na katero stran jo bodo zavile? Seveda bo to ostalo prikrito, dokler se ne izvede, kajti nihče ne kaže pred časom sovražniku svojih kart. Mi vemo in vidimo sedaj le to: Armada Jožef Ferdinanda in Mackensenova napredujeta proti severu med Vislo in Bugom. Ruska armada ob Visli je pravzaprav že objeta od treh strani: od zahoda, kjer stojijo naše čete že od zime sem, od severa, od koder pritiska Hindenburg in od juga, kjer se bližata Jožef Ferdinand in Mackensen. V tem četverokotu, v katerega so Rusi že od treh strani potisnjeni, na četrti strani pa ležijo velikhanska močvirja, v tem četverokotu se nahajajo znamenite ruske trdnjave: Varšava, Ivangorod, Lublin, Brest-Litovsk, Bjelosiok, Kovno.

Armadi Linsingenova in Böhm-Ermolijeva korakata proti izhodu ter sta zvezani s Pflanzer-Baltinovo armado, ki nekoliko časa že mirno stoji ob Dnjestrju. Ruska armada ob Dnjestrju in ruska armada med Vislo in Bugom nimata več neposrednega stika. Francozi, Angleži in Italijani pišejo v svojih listih, da je položaj Rusov zelo nevaren. Ker so njih prijatelji, gotovo pišejo resnico.

Nemško-francosko bojišče.

Nemško prodiranje.

Dosedaj so Nemci le odbijali francoske in angleške napade. Sedaj je postalo drugače. Nemci zopet poskušajo prodirati. V Argonih so dosegli že lepe uspehe. Zdi se, da so Nemci svoje vrste zopet znatno pomnožili. Boji na francoskem bojišču so silovito hudi.

Jaz tega nisem hotel...

Ko je prišel cesar Viljem o priliki svojega zadnjega poseta na zapadnem bojišču na neko mesto, kjer je padlo pri srditih bojih ogromno število vojakov, je pokleknil in molil. Ko se je dvignil, je pogledal še enkrat na žalostno bojišče, se obrnil k svoji okolici in rekel s tresočim glasom: „Jaz tega nisem nikdar hotel ali želel.“

Bivši hlapec — angleški vrhovni poveljnik.

Iz Londona se poroča: Vzdržuje se vest, da se bo vršila sprememba v vrhovnem poveljstvu angleških čet v Flandriji. General French, ki je bil dosedaj vrhovni poveljnik angleških čet na francoskem bojišču, bo imenovan za poveljnika angleških čet v Angliji, na francoskem bojišču bo pa prevzel vrhovno poveljstvo angleških čet načelnik generalnega štaba William Robertson, ki je bil svojčas navaden hlapec, pa je pri vojaki avanziral do načelnika generalnega štaba. Pred tremi leti je imel Robertson predavanje o vojski Anglije z Nemčijo. Čuje se, da se je vojni načrt, ki ga je on sestavil, izkazal za pravega.

Cesarski namestnik hvali Slovence.

Tržaški cesarski namestnik je te dni prepotoval tolminski okraj, kjer je nastalo za civilno prebivalstvo veliko pomanjkanje živil. Namestnik je obljubil, da bo prišla pomoč. Na to je navdušeno hvalil nad vse požrivovalno, zanesljivo in domoljubno slovensko prebivalstvo ter obljubil, da bo o tem poročal tudi cesarju. Tolminski kaplan n. pr. je organiziral tolminske žene in dekleta, da so hodiše do 2000 m visoko po ranjence, jih obvezovale, jim dajale jesti in piti ter jih odnašale v bolnišnice.

Italijanski torpedni čoln uničen.

V severni Adriji so Avstrijci dne 2. julija zvečer potopili italijanski torpedni čoln „170“, kar znači, da je naše brodoge zvesto na straži.

Italijanska papirnata vojska.

Proti nam se Italija vojskuje z bojazljivimi vojaki in nerazpokljivimi šrapneli, proti svojim novim zaveznikom Črnigori, Srbiji in Grčiji pa s papirjem. Laški listi delajo strašno rabuko, ker so Črnogorci zasedli Skader, Srbi Drač, Grki severni Epir. A tudi laškega papirja se nihče ne boji.

Za Adrijo barantajo.

Kakor poročajo iz Zeneve, so se pričela vsled londonskega in petrograjskega posredovanja med Srbijo in Italijo nova pogajanja glede jadranskega vprašanja. Zatrjuje se, da potekajo pogajanja ugodno.

Nemčija in Italija.

Nemčija še Italiji ni napovedala vojske in ji menda tudi ne bo, dokler se ne razrušijo med Italijo